

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O JAVNOM REDU I MIRU**

Banja Luka, decembar 2014. godine

Prijedlog

ZAKON O JAVNOM REDU I MIRU

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona
Član 1.

Ovim zakonom propisuju se prekršaji javnog reda i mira i prekršajne sankcije koje se izriču počiniocima prekršaja.

Značenje izraza
Član 2.

(1) Javni red i mir, u smislu ovog zakona, jeste usklađeno stanje međusobnih odnosa građana nastalo njihovim ponašanjem na javnom mjestu i djelovanjem organa i službi u javnom životu radi obezbjeđivanja jednakih uslova za ostvarivanje prava građana na ličnu bezbjednost, mir i spokojstvo, privatni život, slobodu kretanja, zaštitu ljudskog dostojanstva i prava maloljetnika i drugih lica.

(2) Prekršajima javnog reda i mira smatraju se: prekršaji protiv funkcionisanja državnih organa i javnih službi, prekršaji protiv interesa maloljetnika i drugih kategorija lica i ostali prekršaji javnog reda i mira koji su učinjeni na javnom mjestu.

(3) Javno mjesto, u smislu ovog zakona, jeste mjesto na kojem je slobodan pristup pojedinačno neodređenim licima bez uslova ili pod određenim uslovima, kao i prostorije državnog organa, privrednog društva, drugog pravnog lica i drugih mjesta kada je, uslijed blizine ili izloženosti vidiku ili čujnosti, izvršenom radnjom došlo do uznemiravanja ili negodovanja građana.

(4) Javno mjesto, u smislu ovog zakona, jeste i svako drugo mjesto na kojem je počinjen prekršaj, a posljedica je nastupila na javnom mjestu.

(5) Grupa, u smislu ovog zakona, jeste najmanje tri ili više lica koja zajednički počine prekršaj.

(6) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Prekršajne sankcije
Član 3.

Za prekršaje propisane ovim zakonom izriču se kazna zatvora, novčana kazna i zaštitne mjere.

GLAVA II

DOBROVOLJNI PRILOZI

Dobrovoljni prilozi

Član 4.

Dobrovoljni prilozi građana mogu se prikupljati u skladu sa odredbama ovog zakona.

Pravo prikupljanja dobrovoljnih priloga

Član 5.

(1) Dobrovoljne priloge, kao i druge vidove pomoći mogu prikupljati privredna društva i druga pravna lica, humanitarne i druge organizacije, građani i njihova udruženja uz prethodnu prijavu koja se podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: nadležni organ), na čijoj se teritoriji vrši prikupljanje priloga, najkasnije osam dana prije početka prikupljanja.

(2) Potvrdu o prijavi iz stava 1. ovog člana nadležni organ dužan je da izda podnosiocu prijave u roku od 24 časa.

(3) Nadležni organ rješenjem zabranjuje prikupljanje dobrovoljnih priloga ako takvo prikupljanje, na bilo koji način, remeti javni red i mir ili ako to nalaže interesi bezbjednosti, u roku od tri dana od dana prijema prijave.

(4) Žalba na rješenje iz stava 3. ovog člana ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Ministar unutrašnjih poslova odlučuje o žalbi u roku od tri dana od dana podnošenja žalbe.

Prijava za prikupljanje dobrovoljnih priloga

Član 6.

(1) Prijava za prikupljanje dobrovoljnih priloga sadrži naziv organizacije koja vrši prikupljanje, ime i prezime fizičkih lica koja prikupljaju priloge, cilj, mjesto i vrijeme trajanja prikupljanja.

(2) Prijava za prikupljanje dobrovoljnih priloga ne podnosi se u sljedećim slučajevima:

1) prilozi koji se prikupljaju u okviru privrednog društva ili nekog drugog pravnog lica radi postizanja zajedničkih ciljeva i zadovoljavanja posebnih potreba radnika,

2) prikupljanje priloga koje organizuje mjesna zajednica na svojoj teritoriji ili skupština etažnih vlasnika radi određenih ciljeva u okviru aktivnosti mjesne zajednice, odnosno zajednice etažnih vlasnika,

3) prilozi koji se prikupljaju umjesto karata za kulturne manifestacije koje organizuju političke organizacije i udruženja građana, u skladu sa programom svojih aktivnosti.

GLAVA III **PREKRŠAJI JAVNOG REDA I MIRA**

1. Osnovni prekršaji javnog reda i mira

Svađa, vika, vriska i nepristojno ponašanje
Član 7.

Ko narušava javni red i mir svađom, vikom, vriskom, izvođenjem ili reprodukcijom muzičkih sadržaja ili tekstova, nošenjem ili isticanjem simbola, slika, crteža ili tekstova nepristojnog, uvredljivog ili uznemiravajućeg sadržaja i drugim nepristojnim ili drskim ponašanjem, kazniće se novčanom kaznom od 100 KM do 300 KM.

Vrijeđanje
Član 8.

Ko grubim vrijeđanjem drugog lica ili drugim bezobzirnim ponašanjem izazove osjećanje fizičke ugroženosti ili uznemirenosti građana, kazniće se novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM ili kaznom zatvora do 30 dana.

Vršenje fizioloških potreba i pokazivanje polnog organa
Član 9.

Ko vrši fiziološku potrebu ili pokaže polni organ ili druge intimne dijelove tijela drugima na javnom mjestu, kazniće se novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM.

Neovlašćeno prikupljanje dobrovoljnih priloga
Član 10.

Ko prikuplja dobrovoljne priloge i druge vidove pomoći suprotno odredbama čl. 5. i 6. ovog zakona, kazniće se novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM.

Ugrožavanje bezbjednosti prijetnjom napada na život, tijelo ili imovinu
Član 11.

Ko ugrožava bezbjednost ili izaziva osjećanje ugroženosti drugog prijetnjom da će napasti na njegov život, tijelo ili imovinu ili život, tijelo ili imovinu njemu bliskog lica, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM ili kaznom zatvora do 30 dana.

Tuča i fizički napad
Član 12.

(1) Ko narušava javni red i mir izazivanjem, podstrekavanjem, učestvovanjem u tuči ili fizičkim napadom na drugoga, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM ili kaznom zatvora do 40 dana.

(2) Ko na bilo koji način organizuje tuču ili fizički napad na drugog, bez obzira na to da li je do tuče ili fizičkog napada došlo, kazniće se novčanom kaznom od 800 KM do 1.600 KM ili kaznom zatvora do 60 dana.

Kockanje
Član 13.

(1) Ko se kocka na javnom mjestu za novac ili drugu korist, navodi druge da se kockaju ili ustupa, za tu svrhu, prostorije, osim u slučajevima kocke koja se odvija u za to namijenjenim prostorijama koje su registrovane za tu vrstu djelatnosti, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.000 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu, kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 500 KM do 1.200 KM.

Upotreba pirotehničkih sredstava
Član 14.

(1) Ko upotrijebi pirotehnička sredstva na mjestima i na način kojim izaziva uzinemirenost građana, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu, kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 400 KM do 1.000 KM.

Uznemiravanje građana bukom
Član 15.

(1) Ko narušava mir drugih na javnom mjestu u vremenu od 15.00 do 17.00 časova i od 22.00 do 6.00 časova izvođenjem muzičkih i drugih sadržaja, korišćenjem muzičkih instrumenata, radio i televizijskih prijemnika i drugih zvučnih uređaja, kao i mehaničkih izvora buke i zvučnih signala (motora i sl.), kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu, kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 500 KM do 1.300 KM.

Neovlašćena upotreba oružja
Član 16.

(1) Ko neovlašćeno upotrijebi oružje, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM ili kaznom zatvora do 40 dana.

(2) Neovlašćenom upotrebom oružja iz stava 1. ovog člana smatra se: ispaljivanje hitaca iz oružja, pokazivanje oružja na javnom mjestu ili rukovanje oružjem na način kojim se može izazvati zastrašivanje ili uzinemirenost građana.

(3) Pod oružjem, u smislu ovog člana, podrazumijeva se: vatreno oružje, vazdušno oružje, rasprskavajuće i gasno oružje, hladno oružje, oružje sa tetivom i posebno oružje.

Konsumiranje opojne droge
Član 17.

Ko konzumira opojnu drogu ili psihoaktivne supstance na javnom mjestu, kazniće se novčanom kaznom od 700 KM do 1.700 KM.

Propuštanje prijavljivanja narušavanja javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu
Član 18.

Vlasnik ugostiteljskog objekta ili lice kome je povjeren vođenje ugostiteljskog objekta koje propusti da nadležnom organu prijavi narušavanje javnog reda i mira u ugostiteljskom objektu, kazniće se novčanom kaznom od 200 do 800 KM.

Prostitucija
Član 19.

(1) Ko za novčanu ili drugu korist nudi ili traži usluge prostitucije, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM.

(2) Ko iznajmljuje, odnosno ustupa prostorije radi vršenja prostitucije, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 2. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 4.000 KM do 12.000 KM.

(4) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu kazniće se za prekršaje iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 500 KM do 1.300 KM.

Vračanje
Član 20.

(1) Ko se bavi vračanjem, proricanjem sADBINE ili sličnim obmanjivanjem, ili ko objavljuje oglase, propagira ili na drugi način građane poziva ili podstiče da se podvrgnu vračanju ili proricanju sADBINE, ili ko u vračanju na bilo koji način pomaže licu koje se bavi tim aktivnostima, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 4.000 KM do 12.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu kazniće se za prekršaje iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 600 KM do 1.600 KM.

2. Prekršaji protiv funkcionisanja državnih organa i javnih službi

Uništavanje javnih oglasa i objava
Član 21.

Ko neovlašćeno pocijepa, ukloni ili na drugi način ošteti javne oglase ili objave ili predmete koje su postavili državni organi ili organi jedinica lokalne samouprave ili izborne oglase istaknute u skladu sa propisima ili ko spriječi njihovo isticanje, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

Ograničenje kretanja na određenom prostoru
Član 22.

Ko ne postupi po naredbi ili rješenju državnog organa u vezi sa ograničenjem ili zabranom kretanja ili zadržavanja lica na određenim javnim mjestima ili područjima, ili ko se ne udalji iz grupe koju je ovlašćeni policijski službenik upozorio da se razide, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

Lažno predstavljanje
Član 23.

Ko se lažno predstavlja kao službeno lice državnog organa, predstavnik međunarodne ili druge organizacije, odgovorno lice privrednog društva ili drugog pravnog lica, ili ko neovlašćeno nosi njihove službene oznake ili uniforme ili službene legitimacije, ili ko upotrijebi lažne lične podatke kao svoje ili ko potvrdi tuđe lažne lične podatke kao tačne, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM ili kaznom zatvora do 40 dana.

**Ometanje državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica
u vršenju javnih funkcija**
Član 24.

Ko ometa ili sprečava djelovanje državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica koja vrše javna ovlašćenja ili njihove službenike da vrše svoje funkcije, ili ko ne postupi na licu mjesta po zakonitom zahtjevu ili naređenju njihovog službenog lica, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM ili kaznom zatvora do 60 dana.

3. Prekršaji protiv interesa maloljetnika i drugih kategorija lica

Posluživanje alkoholom
Član 25.

(1) Ko pri prometu alkoholnih pića koja se troše na licu mjesta daje alkoholna pića očigledno pijanom licu, maloljetniku, duševno bolesnom licu ili licu zaostalog duševnog razvoja, ili ko podstiče ova lica na uzimanje alkohola, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo i drugo pravno lice novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu, odnosno vlasnik ugostiteljskog objekta ili lice kome je povjeren vođenje ugostiteljskog objekta kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 500 KM do 1.300 KM.

Prosjačenje
Član 26.

(1) Ko prosjači ili navodi drugog na prosjačenje, kazniće se novčanom kaznom od 200 KM do 800 KM.

(2) Ko na prosjačenje navodi maloljetnika, duševno bolesno lice ili lice zaostalog duševnog razvoja, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM ili kaznom zatvora do 40 dana.

Propuštanje obaveze brige o maloljetniku
Član 27.

(1) Roditelj, usvojilac, odnosno staralac maloljetnika koji je počinio prekršaj javnog reda i mira propisan ovim zakonom, ako je izvršenje prekršaja posljedica njihovog propuštanja dužne brige o maloljetniku, a u mogućnosti su da takav nadzor vrše, kazniće se novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM.

(2) Za prekršaj javnog reda i mira koji maloljetnik počini u periodu od 23.00 časa do 6.00 časova, kazniće se roditelj, usvojilac, odnosno staralac maloljetnika novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

4. Ostali prekršaji javnog reda i mira

Preprodaja ulaznica
Član 28.

(1) Ko vrši, organizuje ili omogućava preprodaju ulaznica za sportske i druge priredbe po cijeni većoj od stvarne cijene ulaznice, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo ili drugo pravno lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 400 KM do 1.000 KM.

Ugrožavanje prolaznika
Član 29.

(1) Ko stavi ili drži ispred zgrade ili ograde, odnosno na zgradu ili ogradu uređaj ili predmet koji može ugroziti prolaznika ili mu nанijeti štetu, ili ko takve predmete izbaci na ulicu, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se privredno društvo ili drugo pravno lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.

(3) Odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 400 KM do 1.000 KM.

Držanje opasnih životinja bez nadzora
Član 30.

Ko bez nadzora ili zaštitnih sredstava drži ili vodi opasne životinje koje drugog mogu da prestraše ili povrijede, ili ko na javnom mjestu zlostavlja životinje, kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

Kažnjavanje u dvostrukom iznosu
Član 31.

Kada prekršaj iz čl. 11, 12. i 24. ovog zakona počini grupa ili se počinilac upotrebom maske ili drugog predmeta maskira radi prikrivanja identiteta, kazniće se novčanom kaznom u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj ili kaznom zatvora od 60 dana.

GLAVA IV ZAŠTITNE MJERE

Izricanje zaštitnih mjera
Član 32.

(1) Privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje se bavi ugostiteljskom djelatnošću, njihovom odgovornom licu, odnosno vlasniku ugostiteljskog objekta ili licu kome je povjereno

vođenje ugostiteljskog objekta, za prekršaje iz čl. 13, 14, 15, 18, 19. i 20. ovog zakona može se izreći zaštitna mjera – zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti do šest mjeseci.

(2) Ako se prilikom izricanja kazni za prekršaje iz čl. 13, 15, 18, 19. i 20. ovog zakona utvrdi da je lice iz stava 1. ovog člana u toku posljednje dvije godine bilo pravosnažno kažnjeno za neki od prekršaja predviđen u navedenim članovima, tom licu će se obavezno izreći zaštitna mjera iz stava 1. ovog člana.

(3) Za prekršaje iz čl. 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 25. i 28. ovog zakona može se izreći i zaštitna mjera – oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

(4) Za prekršaj iz člana 17. ovog zakona može se izreći i zaštitna mjera – obavezno liječenje zavisnika.

(5) Zaštitne mjere po odredbama st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana mogu se izreći i ako kazna za prekršaj nije izrečena.

Neizvršavanje zaštitnih mjer
Član 33.

Počinilac prekršaja koji postupi protivno izrečenoj zaštitnoj mjeri koju mu je izrekao nadležni organ zbog učinjenog prekršaja javnog reda i mira, kazniće se novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

GLAVA V
ZAVRŠNE ODREDBE

Ovlašćenje drugih organa za donošenje podzakonskih propisa
Član 34.

Skupštine gradova i opština mogu svojim odlukama, u skladu sa čl. 1. i 2. ovog zakona propisati i druge prekršaje javnog reda i mira koji nisu propisani ovim zakonom.

Prestanak primjene važećeg zakona
Član 35.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07).

Stupanje na snagu i početak primjene zakona
Član 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZAKONA O JAVNOM REDU I MIRU

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o javnom redu i miru sadržan je u odredbama Amandmana XXXII stav 1. tačka 2. na član 68. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Republika uređuje i obezbeđuje bezbjednost.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 21/01-021-828/14 od 11. septembra 2014. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII stav 1. tačka 2. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika uređuje i obezbeđuje bezbjednost i članu 70. Ustava, prema kojem Narodna skupština donosi zakone druge propise i opšte akte.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo se aktom broj: 21/01-021-279/14 od 25. aprila 2014. godine pozitivno izjasnio o Nacrtu zakona o javnom redu i miru, koji je razmatran i usvojen na 35. redovnoj sjednici Narodne skupštine održanoj dana 2. jula 2014. godine.

Obradivač Zakona je postupio u skladu sa članom 41. stav 2. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14) i u Obrazloženju Zakona naveo razlike Prijedloga u odnosu na usvojeni Nacrt zakona, kao i razloge koji su doprinijeli tim razlikama. U vezi s tim, Prijedlogom zakona u odnosu na Nacrt zakona o javnom redu i miru, u čl. 3, 8, 11, 12, 16, 23, 24, 26, 31. i 32, osim novčanih kazni, uvodi se i kazna zatvora, čime se ovaj zakon usaglašava sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/14). Osim toga, za prekršaj javnog reda i mira iz člana 17. povećan je raspon novčane kazne sa 500 KM do 1.500 KM na 700 KM do 1.700 KM.

Budući da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona i da je Zakon usaglašen sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje je da se Prijedlog zakona o javnom redu i miru može uputiti na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za ekonomske odnese i regionalnu saradnju, broj: 17.03-020-2315/14 od 15. septembra 2014. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o javnom redu i miru, nije ustanovljeno da postoje izvori prava EU relevantni za predmet uređivanja dostavljenog Prijedloga, zbog čega u Izjavi o usklađenosti стоји ознака „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07) objavljen je 22. marta 2007. godine, a stupio je na snagu 30. marta 2007. godine. Tokom neposredne primjene navedenog Zakona u praksi su uočeni određeni nedostaci i nedorečenosti, kao i prevaziđenost pojedinih odredaba koje su dovele do poteškoća u primjeni pojedinih odredaba.

Takođe, statistički podaci o velikom broju počinjenih prekršaja javnog reda i mira, izraženi na godišnjem nivou, ukazali su na potrebu za izmjenom visine propisane kazne,

odnosno izmjenom raspona kazne propisane za određene prekršaje, s obzirom na to da prekršajnim sankcijama propisanim važećim Zakonom očigledno nije postignuta svrha kažnjavanja.

Pored navedenog, postoji i potreba da se odredbe Zakona o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07), kao i određeni termini u Zakonu usklade sa pozitivno-pravnim propisima Republike Srpske.

Imajući u vidu gorenavedeni, pristupilo se izradi određenih zakonskih rješenja, a sve u cilju efikasnije i cjelishodnije primjene navedenog Zakona u praksi.

S obzirom na to da se usvajanjem predloženih rješenja mijenja više od polovine osnovnog teksta Zakona o javnom redu i miru, odnosno od 35 članova važećeg Zakona, 25 članova je izmijenjeno ili dopunjeno, a imajući u vidu navedene razloge, kao i činjenicu da pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova svakodnevno primjenjuju odredbe navedenog Zakona, pristupilo se izradi novog teksta Zakona o javnom redu i miru, a u skladu sa članom 59. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Glava I – Osnovne odredbe (čl. 1–3)

U predloženom tekstu Nacrtu zakona sadržane su osnovne odredbe kojima se, pored predmeta zakona i prekršajnih sankcija, u odnosu na važeći Zakon o javnom redu i miru, proširuje definicija pojma javno mjesto, imajući u vidu, prvenstveno, društvene mreže preko kojih se vrše organizovanja određenih prekršaja javnog reda i mira, a veza se nalazi u mjestu na kojem je nastupila posljedica, te je takođe definisan i pojam grupa, saglasno potrebama dalje ponudenih rješenja. Pored navedenog, ispoštovani su i principi rodne ravnopravnosti.

Kad su u pitanju prekršajne sankcije (član 3), ovaj zakon predviđa: kaznu zatvora, novčanu kaznu i zaštitne mjere.

Glava II – Dobrovoljni prilozi (čl. 4–6)

U odredbama koje se tiču dobrovoljnih priloga, u odnosu na važeći Zakon o javnom redu i miru, pojašnjeno je postupanje nadležnih organa po prijavi za prikupljanje dobrovoljnih priloga, a imajući u vidu interes bezbjednosti, odlučeno je takođe da se pristupi izmjeni u odnosu na važeći Zakon, tako što se i dalje prijava podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, ali na čijoj se teritoriji vrši prikupljanje dobrovoljnih priloga.

Glava III – Prekršaji javnog reda i mira (čl. 7–31)

U poglavljiju koje se odnosi na prekršaje javnog reda i mira, u odnosu na važeći Zakon o javnom redu i miru, određene kazne su povećane (ovo se prvenstveno odnosi na minimum novčane kazne), za određene kazne izmijenjen je i raspon kazne, a prilikom određivanja kazni, uzeti su u obzir statistički pokazatelji činjenja određenih prekršaja. Takođe su, u odnosu na važeći Zakon, određeni prekršaji, odnosno biće prekršaja prošireni ili izmijenjeni (npr. kod tuče i fizičkog napada – član 12, konzumiranje opojne droge – član 17), a prekršaj koji se odnosio na neovlašćenu upotrebu oružja je modifikovan, jer je dijelom regulisan u Krivičnom zakonu Republike Srpske, a dijelom u Zakonu o oružju i municiji, te je izbjegnuto preklapanje prekršaja i krivičnog djela, odnosno izbjegnuta mogućnost zloupotrebe da se određeno djelo u određenim situacijama tretira kao prekršaj, a u određenim kao krivično djelo.

U odnosu na Nacrt zakona, u čl. 8, 11, 12, 16, 23, 24, 26. i 31. Prijedloga zakona propisano je da se učiniocu prekršaja, pored novčane kazne, može izreći i kazna zatvora.

U odnosu na Nacrt zakona, u članu 17. Prijedloga zakona propisano je da će se učinilac prekršaja kazniti novčanom kaznom od 700 KM do 1.700 KM.

Glava IV – Zaštitne mjere (čl. 32–33)

Zaštitne mjere su usklađene sa važećim Zakonom o prekršajima Republike Srpske.

U odnosu na Nacrt zakona (član 32. stav 1) Prijedlogom zakona predviđeno je izricanje zaštitne mjere – zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

U odnosu na Nacrt zakona (član 32. stav 4) Prijedlogom zakona predviđeno je izricanje zaštitne mjere – obavezno liječenje zavisnika.

Glava V – Završne odredbe (čl. 34–36)

Završne odredbe regulišu ovlašćenje drugih organa za donošenje podzakonskih propisa, prestanak važenja Zakona o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07) i stupanje na snagu ovog zakona.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT ZAKONA

Narodna skupština Republike Srpske je, na 35. redovnoj sjednici održanoj 2. jula 2014. godine, utvrdila Nacrt zakona o javnom redu i miru. Kao rezultat usaglašavanja sa odredbama Zakona o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 63/14), koji je u međuvremenu, dana 26. jula 2014. godine, stupio na snagu, Prijedlog zakona u odnosu na Nacrt izmijenjen je u čl. 3, 8, 11, 12, 16, 23, 24, 26, 31. i 32.

U članu 3. poslije riječi: „izriču se“ dodaju se riječi: „kazna zatvora“.

U članu 8. poslije riječi: „800 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 30 dana“.

U članu 11. poslije riječi: „900 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 30 dana“.

U članu 12. u stavu 1. poslije riječi: „1.200 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 40 dana“.

U članu 12. u stavu 2. poslije riječi: „1.600 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 60 dana“.

U članu 16. poslije riječi: „1.200 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 40 dana“.

U članu 23. poslije riječi: „1.500 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 40 dana“.

U članu 24. poslije riječi: „1.500 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 60 dana“.

U članu 26. u stavu 2. poslije riječi: „1.200 KM“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora do 40 dana“.

U članu 31. poslije riječi: „novčane kazne propisane za taj prekršaj“ dodaju se riječi: „ili kaznom zatvora od 60 dana“.

U članu 32. u stavu 1. umjesto riječi: „zabrane vršenja ugostiteljske djelatnosti“ navedene su riječi: „zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti“.

U članu 32. u stavu 4. umjesto riječi: „vanbolničko liječenje od zavisnosti“ navedene su riječi: „obavezno liječenje zavisnika“.

Kao rezultat prihvaćenog prijedloga i primjedbe, Prijedlog zakona izmijenjen je i u članu 17:

U članu 17. umjesto riječi: „od 500 do 1.500 KM“ navedene su riječi: „od 700 do 1.700 KM“.

- primjedba na član 17, „konzumiranje opojne droge“, i prijedlog (*narodni poslanik Dušica Savić*) da se visina novčane kazne, koja je za ovaj prekršaj propisana u rasponu od 500 KM do 1.500 KM, poveća, jer je ovaj prekršaj svakako teži u odnosu na prekršaj „posluživanje alkoholom“ (član 25) za koji je propisana novčana kazna od 400 KM do 1.200 KM, uvažena je, te je za ovaj prekršaj u Prijedlogu zakona propisana novčana kazna od 700 KM do 1.700 KM. Potrebno je primjetiti, takođe, da je novčana kazna sa rasponom od 500 KM do 1.500 KM za ovaj prekršaj bila propisana i ranijim Zakonom o javnom redu i miru, ali da je biće prekršaja tada sadržavalo i više radnji kojima se prekršaj mogao izvršiti. Međutim, s obzirom na to da je u važećem Zakonu o prekršajima opšti minimum i opšti maksimum novčane kazne u odnosu na raniji Zakon povećan, te

da je, samim tim, novčana kazna za neke prekršaje u odnosu na raniji Zakon o javnom redu i miru povećana, zbog ovog razloga, kao i zbog same težine ovog prekršaja, a u odnosu na druge prekršaje, data primjedba je opravdana.

Primjedbe, sugestije i prijedlozi, koji su na sjednici Narodne skupštine Republike Srpske izneseni od strane narodnih poslanika na tekst Nacrta zakona o javnom redu i miru, nakon detaljnog razmatranja, nisu ugrađeni u tekst Prijedloga zakona iz sljedećih razloga:

- narodni poslanik Darko Banjac, primjedba na čl. 7. i 8. i prijedlog da se u pogledu bića prekršaja „svađa, vika, vriska i nepristojno ponašanje“ i „vrijedanje“ pokuša izvršiti konkretizacija, odnosno smanjiti opširnost – nije uvažena jer je upravo neophodno da naziv prekršaja bude sveobuhvatan, odnosno široko postavljen da bi se različita konkretna ponašanja učinilaca prekršaja mogla podvesti pod neki od njih. Isto tako, primjera radi, „vrijedanje“ je svako vrijedanje bez obzira na njegov intenzitet, a sud prilikom odmjeravanja kazne, s obzirom na sve okolnosti konkretnog slučaja, pa i s obzirom na ličnost oštećenog, cijeni posljedice koje su nastupile činjenjem ovog prekršaja,
- primjedba na član 12. i prijedlog da se raspon novčane kazne koriguje, odnosno poveća za prekršaj „tuča i fizički napad“ jer se ovaj prekršaj može smatrati težim u odnosu na prekršaj „vračanje“ – nije uvažen, ali je usaglašavanjem Prijedloga zakona sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske za prekršaj „tuča i fizički napad“ propisana i kazna zatvora, čime je ovaj prekršaj svakako dobio i veću težinu u odnosu na „vračanje“, iako je, kad je u pitanju težina prekršaja, potrebno istaći i to da „vračanje“ u pogledu broja lica na koja bi se činjenjem ovog prekršaja mogao izvršiti uticaj može imati i dalekosežnije posljedice, nego prekršaj „tuča i fizički napad“,
- primjedba u vezi sa članom 24. koji propisuje prekršaj „ometanje državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica u vršenju javnih funkcija“ i prijedlog da se izvrši klasifikacija prekršaja na osnovu predviđene kazne, ne na osnovu statističkih podataka, pa, ukoliko je potrebno za neke prekršaje propisati veću kaznu, onda smanjiti raspon kazne, na primjer, da raspon kazne ne bude 500 KM do 1.500 KM, nego 500 KM do 1.000 KM, te da prekršaji protiv interesa maloljetnika i drugih kategorija lica po težini mogu izazvati mnogo veće posljedice, nego navedeni prekršaj – nije prihvaćena. Potrebno je istaći, prije svega, da se prilikom propisivanja vrste i težine sankcije za određeni prekršaj prvenstveno vodi računa upravo o težini prekršaja, te opštem minimumu i opštem maksimumu novčane kazne, propisanim članom 43. st. 1. i 2. Zakona o prekršajima Republike Srpske, a da statistički pokazatelji predstavljaju samo jedan od korektivnih faktora koji u vremenu življenja jednog zakona ukazuju, između ostalog, i na to da li je, pored drugih, i ovaj faktor eventualno imao uticaja da se postigne svrha kažnjavanja. Isto tako, teško je porebiti težinu prekršaja iz grupe prekršaja protiv funkcionisanja državnih organa i javnih službi sa grupom prekršaja protiv interesa maloljetnika prije svega zbog različite prirode ovih prekršaja, kao i zbog različitih aspekata i značaja zaštite društva sankcionisanjem svakog od ovih ponašanja, odnosno prekršaja. Iz teksta Prijedloga zakona, kad je u pitanju prekršaj iz člana 24, vidljivo je i da je, s obzirom na težinu ovog prekršaja, kao i značaj nesmetanog rada navedenih subjekata i službenog lica, usaglašavanjem Prijedloga zakona sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske, za ovaj prekršaj propisana i kazna zatvora u trajanju do 60 dana,
- primjedba na član 34. koji propisuje „ovlašćenje drugih organa za donošenje podzakonskih akata“ i prijedlog da se u članu 34. Prijedloga zakona poslije riječi: „zakonom“ briše tačka, doda zarez i riječi: „uz pribavljenu saglasnost nadležnog organa“ – nije prihvaćena, prije svega, jer je ovo ovlašćenje za donošenje podzakonskih propisa već bilo propisano, na identičan način, u ranijem Zakonu o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07), kao samostalna nadležnost skupština

gradova i opština, zatim jer je članom 43. st. 2. i 4. Zakona o prekršajima Republike Srpske propisan opšti minimum i opšti maksimum novčane kazne za prekršaj koji se propisuje odlukom skupštine grada ili opštine i, najzad, jer novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku za prekršaje utvrđene aktima opštine predstavljaju prihod lokalne samouprave, a da se kontrola donesenih odluka vrši u okviru zakonom predviđenog nadzora nad radom jedinica lokalne samouprave,

- narodni poslanik Dušica Savić, primjedba u vezi sa članom 1, u pogledu ometanja ovlašćenog službenog lica u obavljanju poslova bezbjednosti i održavanju javnog reda i mira, i prijedlog da se, ako je ovakvo ometanje propisano kao krivično djelo, napravi poveznica između ovog zakona i krivičnog djela, a koje je u neposrednoj vezi sa Zakonom o javnom redu i miru – nije prihvaćena. Naime, zakonodavac je, smatrajući da je sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje takvo ponašanje kojim se ugrožava ili povređuju prava i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom i da se njegova zaštita ne bi mogla ostvariti bez krivičnopravne prinude „sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje“, propisao kao krivično djelo, a okviru grupe „krivičnih djela protiv javnog reda i mira“ Krivičnog zakona Republike Srpske. S obzirom na to da se ovdje radi o krivičnom djelu i da je ono, kao takvo, propisano u Krivičnom zakonu, nije potrebno povezivati to sa Zakonom o javnom redu i miru, a koji propisuje samo prekršaje javnog reda i mira i prekršajne sankcije,
- primjedba u vezi sa članom 14, koji propisuje prekršaj „upotreba pirotehničkih sredstava“, u smislu da se prekršaj proširi na način da se precizira šta predstavlja, mjesto gdje se može izvoditi, koje dozvole je neophodno pribaviti – nije prihvaćena jer je to već propisano u Zakonu o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova, odnosno podzakonskim aktima donesenim na osnovu tog zakona,
- primjedba u vezi sa visinom, odnosno rasponom propisanih kazni i sugestija da se, radi postizanja svrhe kažnjavanja, kao i u cilju prevencije, u Prijedlogu zakona predviđi strožije kažnjavanje – nije prihvaćena jer je u Prijedlogu zakona, u odnosu na raniji Zakon o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/07), sankcionisanje već pooštreno tako što je povećan opšti minimum i opšti maksimum novčane kazne, te je, primjera radi, opšti minimum za fizičko lice, u odnosu na raniji zakon, povećan sa 20 KM na 30 KM, a opšti maksimum sa 1.500 KM na 10.000 KM, a kao prekršajna sankcija propisana je, u skladu sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske, i kazna zatvora. Osim toga, primjedba se ne može prihvatiti ni zato što je kod propisivanja kazni neophodno imati u vidu i ekonomski faktor, odnosno ekonomsko stanje učinilaca prekršaja, koje će svakako uticati na naplativost kazni, a i zbog instituta „lišenje slobode zbog neplaćanja“ i u tom slučaju se, ponovo, samo sa drugog aspekta, vraćamo na ekonomski faktor,
- primjedba u vezi sa članom 30, koji propisuje prekršaj „držanje opasnih životinja bez nadzora“, u smislu da propisana novčana kazna od 300 KM do 900 KM nije adekvatna – nije prihvaćena jer ovaj prekršaj podrazumijeva samo držanje bez nadzora, a ne i eventualne posljedice, koje bi, kao rezultat ovakvog ponašanja vlasnika opasne životinje, mogle proistekći, a što bi moglo predstavljati eventualno neki drugi prekršaj, odnosno krivično djelo,
- primjedba na član 34, koji propisuje „ovlašćenje drugih organa za donošenje podzakonskih akata“ i prijedlog da se član 34. Prijedloga zakona precizira u što je moguće većoj mjeri – nije prihvaćena jer je članom 43. st. 2. i 4. Zakona o prekršajima Republike Srpske propisan opšti minimum i opšti maksimum novčane kazne za prekršaj koji se propisuje odlukom skupštine grada ili skupštine opštine, zatim jer je ovo ovlašćenje za donošenje podzakonskih propisa već bilo propisano, na identičan način i u ranijem Zakonu o javnom redu i miru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 20/07), kao samostalna nadležnost skupština gradova i opština, i, najzad, jer se kontrola

donesenih odluka vrši u okviru zakonom predviđenog nadzora nad radom jedinica lokalne samouprave,

- narodni poslanik Kostadin Vasić, primjedba na član 34. da je nedopustivo da odluka skupštine dobije snagu zakona i prijedlog da se član 34. Prijedloga zakona precizira do izrade Prijedloga zakona – nije prihvaćena iz istih razloga koji su navedeni u prethodnoj alineiji,
- primjedba na čl. 7. i 8., da je u pogledu prekršaja iz člana 7. „nošenje ili isticanje simbola, slika, crteža ili tekstova, nepristojnog, uvredljivog ili uznemiravajućeg sadržaja...“ sporno kome je šta štetno, odnosno uznemiravajuće i slično, a u pogledu prekršaja iz člana 8. „vrijedanje“, da je vrijedanje teško dokazati – nije prihvaćena jer se prilikom propisivanja ovih prekršaja, pod nepristojnim, drskim ili uznemiravajućim ponašanjem, odnosno vrijedanjem podrazumijeva ponašanje koje većina ljudi uobičajeno smatra nepristojnim, drskim, uznemiravajućim ili vrijedanjem, a ne pojedinac, a u svakom konkretnom slučaju utvrđuje se da li je neki od ovih prekršaja zaista i učinjen,
- primjedba na član 12. i prijedlog da se donja, a možda i gornja granica novčane kazne poveća za „tuču i fizički napad“ – nije prihvaćena jer je usaglašavanjem Prijedloga zakona sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske za prekršaj „tuča i fizički napad“ propisana i kazna zatvora, čime je ovaj prekršaj svakako dobio veću težinu,
- primjedba na član 15., koji propisuje „uznemiravanje građana bukom“ i pitanje šta će se desiti ako neko od 15.00 do 17.00 časova, na primjer reže motornom pilom drva, ili što sa muzikom u lokalima nakon 22.00, što mnogi građani prijavljuju, a s druge strane ti isti lokali moraju da rade i zarade da bi platili obaveze – nije prihvaćena jer smatramo da je vrijeme za odmor građana vrlo realno propisano, a od situacije do situacije, odnosno u svakom konkretnom slučaju, zavisno od okolnosti, cijeniće se da li je u pitanju prekršaj ili nije,
- primjedba na član 15. stav 3, u smislu da je novčana kazna propisana za odgovorno lice previsoka i poređenje sa novčanom kaznom propisanom na primjer za konzumiranje opojne droge, kao i poređenje novčane kazne za konzumiranje droge ili za vraćanje – nije prihvaćena, prije svega, jer je u Prijedlogu zakona prihvaćena primjedba, te je novčana kazna za konzumiranje opojne droge povećana. Isto tako, jasno je i da male novčane kazne ne bi, u suštini, imale nekog velikog efekta na učinioce prekršaja, a da veće kazne propisane za prekršaj imaju svakako i preventivni uticaj da se prekršaji ne čine,
- primjedba na član 25. stav 1, koji propisuje „posluživanje alkoholom“ – nije prihvaćena jer policijski službenik na licu mjesta treba da utvrdi da li se radi o nekoj od kategorija lica navedenih u ovoj zakonskoj odredbi, kao što će to učiniti i sud. Jasno je da Zakon, prilikom propisivanja, predviđa eventualne situacije koje se mogu desiti, a kojima bi se mogao narušiti javni red i mir, a da su stvarne situacije nešto sasvim drugo, ali je na policijskom službeniku i суду da, u skladu sa činjenicama koje utvrde i u skladu sa zakonom, donesu odgovarajuću odluku.

VII PROCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI DONOŠENJA I POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.